

Hodnocení diplomové práce – Oleksandr Martsynyuk

Ateliér Intermediální tvorby II 2020/2021

Oleksandr se poprvé objevil v našem ateliéru před třemi lety. Absolvoval u nás stáž z ateliéru NM II. V té době pracoval na 3D animaci, která vycházela z autorského textu – povídky, popisující muže zacykleného do monotónní kancelářské práce (název videa „-9,81“ 2019 – minutáž 6:27). Rezignovaný muž, v ní vypráví příběh propadu do samoty.

Hlavní postava – zaměstnanec, se v anonymním davu postupně proměňuje v „čvachtající vazelínu“ (slova postavy). Opakující se každodenní rituály přeruší až setkání s kolegyní ve frontě na kávu. Pocit uvěznění ve vlastní roli, ze které se nelze vymanit, je v příběhu umocněn monotónním hlasem vypravěče. Diplomant suverénně modeluje ve 3D programech, osvojil si kromě 3D tisku i pokročilou „lip sync“ technologii a hlavní postavu příběhu namaloval skenováním vlastní tváře. Vizualita 3D animace je expresivní, je z ní cítit silný vliv estetiky počítačových her. Oleksandrovi se přesto podařilo vytvořit sugestivní kompozici s čitelným autorským otiskem.

Ukázky videoprací: [Alexandr Martsynyuk \(vimeo.com\)](https://vimeo.com/alexandrmartsynyuk)

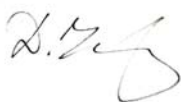
Ve svém dřívějším videu, které nese název počítačové hry „NBA2K17“ (délka 4:18, 2017) také figuruje mužská postava. Pomalu a téměř nehybně rozjímá u stolu. Herecký akt hlavní postavy je postaven na minimální zápletce, která si hraje s paradoxy virtuálního a fyzického světa. V tomto videu Oleksandr využívá mnohem abstraktnější zvukový podkres a je to ku prospěchu věci. Videoanimace je opět vizuálně a zvukově velice působivá.

Pro Oleksandrově dřívější práce je příznačné, že vychází z vlastních osobních prožitků („How does son see it“ 2017, „Inner Window“ 2016). Lidské tělo je opakovaně vystavováno rozkladu. Kůže, svaly a kosti, které drží pohromadě naše vzpomínky, jsou v Oleksandrových videích natahována až k roztržení. Fyzickou nehmotnost 3D objektů dokáže diplomant vystavit deformacím, které vytvářejí překvapivé tělesné formy. Podobně jako skupina tvůrců, například Ed Atkins, Saskia Olde Wolbers, Yves Netzhammer, ve své tvorbě propojuje autentický hlas/zážitek s počítačově generovaným obrazem. Ten, leč vytvořen studenou technologií – klávesnicí, myší a monitorem – promlouvá k divákům svou překvapivou tělesností.

Pro diplomovou práci „AirBreath“ si zvolil médium 3D tisku, ale východiskem je mu opět vlastní krátká autorská povídka. Diplomant představuje sérii objektů, které máme vnímat jako rekvizity. Jsou to nástroje smyšleného zemědělce, obdělávajícího pole s pomocí pokročilé technologie. Korzet, strašák a orací bota, slouží k sofistikované formě pěstování plodin. Oleksandrův text končí roztržkou, mezi zemědělcem a strašáko-robotem natahujícím se o přesný počet nasbíraných rajčat. Text nepopisuje katastrofickou vizi, ale prosakuje z něj technooptimismus smíchaný s lehkou ironií. Až na to, že diplomant podcenil textovou část své diplomové práce, hodnotíme autorský text kladně. Je bohatý na obrazy a dotýká se naší každodenní reality. Na jedné straně bažíme po fyzických prožitcích (manická vášeň pro horská kola, adrenalinové cestování, útěk z velkoměsta a trend farmářských biopotravin), na straně druhé si užíváme pohotovosti a komfortu aplikací ukazujících nám nejkratší cestu domů, nejspolehlivější tenisky, nebo recept jak si upražit vlastní kávu.

Technologie námi prorůstá a Oleksandr to přijímá jako novou kvalitu, ze které lehce běhá mráz po zádech. Digitální nástroje mohou být, v rukách nekontrolované moci, zneužity. Pokročilé algoritmy nás, podle naší konverzace s přáteli, třídí na konformní občany a na podezřelé buřiče. Mohou upozornit bezpečnostní složky a ty můžou zasáhnout. Data z našich zdravotních karet nás mohou znehodnotit při žádosti o půjčku, nebo zaměstnání. Oleksandr si je těchto rovin vědom a v jeho předchozích pracích deziluze prosakuje o něco víc.

Představovaná diplomová práce, přesto že vznikala v lockdownu, je optimistickým a spíše konstruktivním gestem. Je otázkou jak se vyrovnat s tím, že jsme se stali zase o něco hybridnějšími bytostmi. Oleksandr Martsynyuk se v závěru svého studia soustředil a vytvořil obsahově a výtvarně zralé komplexní dílo. Až na zmíněnou výtoku k textu diplomové práci, hodnotíme Oleksandra známkou **výborně** a přejeme mu hodně sil do profesionálního uměleckého života.

Praha 3.9.2021

MgA. Pavla Sceranková Ph.D.

Doc. Mgr.art. Dušan Zahoranský

MgA. Roman Štětina